

Eduardo Jordà

Gigolò. A finals dels anys vint, Bonanova va actuar en una "farsa operetesca" de Broadway que es deia "No, no som un gigolò". Alguns dels joves esburbats que freqüentaven la sala de festes Trocadero, a Palma, no opinaven de la mateixa manera.

-Gorlopis, Sam. Nom del camioner d'origen eslav que prova d'estafar la companyia d'assegurances en què fan feina Edward G. Robinson i Fred McMurray a *Perdició* (Billy Wilder, 1944). El fraudulent Pogoritx era, naturalment, Fortunio Bonanova.

-Hemingway, Ernest. Va escriure *Per qui sonen les campanes*, una novel·la mediocre a partir de la qual Sam Wood va fer una adaptació al cine molt més mediocre encara. Bonanova interpretava un dels inversemblants guerrillers anti-franquistes que feien el cop de mà amb Gary Cooper.

-Inmaculada, La. Un dramot espantós, rodat a Hollywood i ambientat a Mèxic, que Fortunio va produir i va interpretar el 1989. També va fer la banda sonora i les lletres de les cançons. Afortunadament pel bon nom d'aquesta illa, gairebé ningú se'n recorda d'aquesta pel·lícula.

Kane, Charles Foster. Magnat de la premsa nord-americana, inspirat en un cert magnat real, que nomia William Randolph Hearst. Tots dos tenen nombrosos admiradors arreu del món. Kane es va enamorar d'una mediocre cantant d'òpera. Hearst s'estimava més les actrius de cine.

-Margarete-Joan. La viuda de Bonanova, encara viva. És un arxiu de records i anècdotes sobre Fortunio. La filla, Risa (diminutiu de Maria Luisa), viu als afores de Portland.

-Moll. El vertader nom de Fortunio Bonanova era Josep Lluís Moll. Fàbregas i Cuixart, al seu deliciós i fantasiós llibre *Ca nostra*, li atribueix l'ofici de telegrafista, que Bonanova no va tenir

mai, ni tan sols en la ficció. Moll va néixer a Palma l'any 1896. Va morir a Woodland Hill, Califòrnia, el 1969, a una residència per actors de cine i televisió. Un dels seus darrers papers va ser a la sèrie televisiva de Lucille Ball,

que es veia a Espanya. És probable que alguns l'haguem vist de petits, sense saber qui era.

-Novel·la. Fortunio va tenir una vida novel·lesca i ell mateix va fer creure que n'havia escrites dues, de novel·les. Va ser una broma o una fanfarronada. Bonanova només va escriure alguns guions de pel·lícules musicals i alguns llibrets d'òpera, res més.

-Òpera. Tot i que l'òpera va ser la seva passió, Bonanova va entrar en el cine

gràcies als seus èxits a la sarsuela, sobretot a *Doña Francisquita*. L'any 1923, al davant d'una companyia de sarsuela, va arribar als Estats Units des de Mèxic, i s'hi va quedar. Bonanova sempre va dir que era baríton d'òpera o, en tot cas, d'òpera. No mentia perquè es referia, és clar, als seus papers en el cine. És curiós que va arribar a interpretar dues pel·lícules la banda sonora de les quals va ser composta per músics de primera qualitat: Aaron Copland (*Fiesta*) i Kurt Weill (*Where do we go from here?*). ❖

"Sempre em sent un poc dolguda quan les nostres gavines emigren durant l'hivern a països capitalistes. Ara entenc el perquè. Nosaltres tenim els ideals. Ells tenen el clima". (L'emissària russa **Grata Garbo** troba alguna cosa bona a París i a l'oest). *Ninotchka* (1939) de E. Lubitsch.